

Ο ΑΦΕΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΩΨ

ΑΠΟ τὸ μπαλκόνι ἔρριξα μιὰ ματιά ἀπὸ τὴν μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ δρόμου. Ἡ νέα γειτονιά εἶχε παρουσιαστικὸ ἁρμονικόν. Κανένα σπίτι δὲν εἶνε οὔτε ἴσιο οὔτε ὅμοιο μὲ τὰ ἄλλα. Ὅλα μαζὶ ὅμως φαίνονται σὰν κάτι ὁλόκληρο, ἥσυχο καὶ εὐχαριστημένο. Ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ τὶς μπαλκονόπορες κάτι μπορεῖ νὰ ἰδεῖ κανεὶς· μιὰ κουρτίνα, ἓνα κάδρο τοῦ παλποῦ, στὸν τοῖχο· παραμέσα ἓνα ἐργόχειρο ποῦ τὸ χαϊδεύουν δυὸ χέρια, καμμιὰ ἄκρη κρεββατιοῦ κ' ἔπειτα σκιά. Ὅλα... παραμέσα... ποιὸς τὰ ξέρει; Οἱ πόρτες εἶνε καλὰ κλεισμένες. Στὸ δρόμο κάτω λίγα παιδάκια παίζουν πάλι «τὰ σπίτια». Ἐκεῖνα εἶνε ὁλόκληρα στὸ φῶς· δὲν ἔχουν στέγη. Τὰ δυὸ παιδάκια, ἓνα κοριτσάκι κ' ἓνα ἀγοράκι, κάνουν τὴν ἐπίσκεψή τους «στὴ κουμπάρα», ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της, ἐπειδὴ μέσα δὲν χωρεῖ, ὅπως δὲν χωρεῖ στὸ στόμα τῆς ὑπονόμου τὸ κεφάλι ἑνὸς σκύλου «σέτερ» ποῦ πασχίζει νὰ σύρει κάποιο λάφυρο ἀπ' ἐκεῖ. Ὠραῖος, μαῦρος σκύλος μὲ ἄσπρο ἄνθος στὸ μέτωπο. Δὲν εἶνε παχύς, οὔτε ἀδύνατος· ἔχει τόσο μόνον κρέας, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ στρογγυλεῖ τις γωνίες τῶν κοκκάλων του.

— Πῶς τόνε λένε αὐτὸν τὸν σκύλο, Κυρία· ξέρετε;

Ἡ σπιτονοικοκυρά μου, ποῦ ἀνέβηκε γιὰ νὰ μοῦ εὐχηθεῖ τὸ «καὶ σιδεροκέφαλος», μοῦ ἀπάντησε:

— Μώψ. Τόνε λένε Μώψ. Ἀγαπάτε τὰ σκυλιά;

— Ναί... ὄχι ὅλα. Μὴν εἶνε δικός σας ὁ Μώψ;

— Ὅχι· εἶνε αὐτουνοῦ ἀπέναντι, ἀκριβῶς, ἐκεῖ στὸ ἰσόγειο. Εἶνε ἓνας ἔμπορος ποῦ ἐφτώχεψε... Βλέπετε; τὰ παράθυρα εἶνε κατάκλειστα· κανεὶς δὲν τοὺς βλέπει, ἓνα μῆνα τώρα ποῦ κάθονται στὴ γειτονιά. Ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι μόνο τὸ Μώψ γνωρίσαμε.

— Ἐχει γυναῖκα... παιδιά ὁ ἔμπορος;

— Γυναῖκα; μοῦ φαίνεται· παιδιά... ἔχει κορίτσια τέσσαρα, λένε. Μὰ ποιὸς τὰ εἶδε;

Ἡ σπιτονοικοκυρά μου, ἀφοῦ μοῦ παραπονέθηκε γιὰ τὸ νερούλα ποῦ ἀργεῖ, γιὰ μερικὲς κακονοικοκυράδες ποῦ δὲν ἔχουν

τενεκὲ γιὰ τὰ σκουπίδια, γιὰ τὸ δήμαρχο ποῦ δὲν φροντίζει γιὰ τὸ δρόμο, γιὰ τὸν ἔφορο ποῦ τῆς σήκωσε τὸ «πιτήδευμα», γιὰ τὸ θεὸ ποῦ παίρνει τὰ νειάτα πίσω... κι' αὐτὴ ἐγέρασε, καὶ ἀφοῦ τέλος μὲ διπλωματικὸ τρόπο μοῦ μίλησε γιὰ κάτι κακόπιστους νοικάρηδες ποῦ δὲν φροντίζουν γιὰ τὸ νοῖκι... «ὄχι σὰν καὶ λόγου σου γιατί ἐσὺ διαφέρεις καὶ φαίνεσαι», μὲ ἄφησε μοναχόν.

Ὁ ἥλιος εἶχε γύρει πλέον καὶ ὁ ἴσκιος τοῦ Μωψ ἔγραφε στὸ χῶμα τὴ γελοιογραφία του.

***

Μὲ τὸν μπακάλη τῆς γωνίας ἐγνωρίστηκα καλά. Ἦτανε «φιλόσοφος ἄνθρωπος», ὅπως ἔλεγε ἡ σπιτονοικοκυρά μου, κ' ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα ἐδιάβαζε καὶ βιβλία. Τὸ τελευταῖο μπορῶ νὰ τὸ βεβαιώσω, ἀφοῦ τὸ εἶδα. Τὰ «Μυστήρια τῶν γυναικῶν», τὸν «Διάβολον ἐν Τουρκίᾳ» καὶ τὸν «Καθρέφτη τῆς κοινωνίας»· τρία σπουδαῖα βιβλία εἶχε «μελετήσει» ὁ Κύρ-Μάρκος, καὶ μολαταῦτα δὲν μπορούσε νὰ ἐξηγήσει, πῶς ὁ Κύριος τοῦ Μωψ δὲν ἐφώνιζε ἀπὸ τὸ μπακάλικο, καὶ πῶς κανεῖς ἀπὸ τὸ σπίτι δὲν ἐφαινότανε στὴ γειτονιά.

Ἡ περιέργειά μου, καθὼς ὅλων τῶν γειτόνων, ἄρχισε νὰ μ' ἐνοχλεῖ. Δὲν τὴν ἱκανοποίησα ὅμως περισσότερο ἀπὸ τὸν Κύρ-Μάρκο· περιορίστηκα, ὅπως ὅλοι, νὰ παρακολουθῶ τὸ Μωψ.

Ἐνα πρωῒ τὸν ἔπιασα νὰ παραμονεύει τὴν πόρτα τοῦ διπλανοῦ μας σπιτιοῦ μὲ προσοχή, παρόμοια μὲ κεῖνη ποῦ θᾶδειχνε, ἂν εὐτυχοῦσε ποτὲ νὰ φερμάρει στὸ κυνήγι. Σὲ λίγο ἄνοιξε ἡ πόρτα, ἐβγῆκε ἡ ξεμαλλιαρά δούλα, μὲ μάτια μισοκλεισμένα πρωῒνὰ καὶ ἄφησε τὸν τενεκὲ μὲ τὰ σκουπίδια στὸ πεζοδρόμιο. Δὲν ἐπρόφθασε νὰ κλείσει τὴν πόρτα, καὶ ὁ Μωψ ὥρμησε ἀμέσως, ἀναποδογύρισε τὸν τενεκὲ καὶ ἄρχισε νὰ ψάχνει κουνιώντας τὴν οὐρά.

Λίγες ἡμέρες ἀργότερα, στὸν ἴδιο τόπο ἔγινε τὸ ἴδιο.

Δὲν μοῦ ξέφυγε ὅμως μιὰ διαφορὰ. Ὁ Μωψ αὐτὴ τὴ φορὰ σηκώθηκε στὰ πισινὰ του καὶ σχεδὸν σὰν ν' ἄρπαξε τὸν τενεκὲ ἀπὸ τὰ χέρια τῆς δούλας.

Μιὰ μικρὴ περιπέτεια μ' ἔκανε νὰ τὸν ξεχάσω γιὰ λίγες ἡμέρες. Ἡ κόρη τοῦ Κυρίου Ταγματάρχη, στὸ ἀέναντι μπαλκόνι, ἄρχισε νὰ ποτίζει τρεῖς γλάστρες ποῦ εἶχε, περισσότερο ἀπὸ ὅσο χρειαζότανε. Τί διάβολο, μία ὥρα σχεδὸν γιὰ τρεῖς γλάστρες; Ἐλησμόνησα λοιπὸν τὸ Μωψ καὶ ἄρχισα νὰ παρακολουθῶ τὴν κόρη τοῦ Ταγματάρχη. Ἡ κορμοστασιά της ἦτανε λυγισμένη, ὅπως τὸ σπαθὶ τοῦ μπαμπᾶ, καὶ τὸ πρόσωπο ζωρῶμένο ὅπως οἱ μπότες του. Μοῦ ἐδόθηκε μιὰ περισσότερη ἀφορμὴ νὰ θυμηθῶ «τὴν κληρονομικότητα». Ὡς τόσο δὲν μὲ δυσανεστοῦσε, ἐπειδὴ ἄργοῦσε νὰ ποτίσει τίς γλάστρες της, καὶ ἂν δὲν ἔφευγαν γιὰ τὰ λουτρά, μπορούσε νὰ δυσανεστηθεῖ μονάχα ὁ Κος Ταγματάρχης.

Ξαναθυμῆθηκα τὸ Μωψ. Ὅταν τὸ βλέμμα μου τὸν ἀπάντησε

για πρώτη φορά, ὥστερα ἀπὸ τὸ μικρὸ χωρισμὸ μας, ἐδυσκολεύθηκα νὰ τόνε γνωρίσω. Τὰ μάτια του εἶχανε χάσει ἐκεῖνο τὸ ὀξύφως τῆς σκυλίσας ἐξυπνάδας, καὶ τὰ κόκκαλά του πίσω ἀπὸ τὸ δέριμα του ἔδιναν τὴν αἴσθηση τῆς ἀδυναμίας του, πολὺ περισσότερο παρὰ ἂν ἦσαν ὁλόγυμνα· ἀπαράλλακτα, ὅπως στὶς τραγωδίες, οἱ κρυφές σκηνές δίνουν τὴν βαθύτερη αἴσθηση τοῦ τραγικοῦ. Ἐτροίκλιζε καθὼς περπατοῦσε καὶ μόλις μπόρεσε νὰ φτάσει κοντὰ σ' ἓνα παιδάκι ποῦ ἔτρωγε μιὰ φέτα ψωμί μπρὸς σὲ μιὰ πόρτα· ἐστάθηκε ἓνα βῆμα μακρυνά του καὶ τὰ σάλια του ἔτρεχαν. Τοῦ σφύριξα ν' ἄρθει κοντά μου καὶ τὸ μετενόησα, γιατί τὸ ψωμί ποῦ πῆγα νὰ τοῦ φέρω, ἴσως δὲν ἄξιζε τὸν ἀγῶνα ποῦ ἔκανε γιὰ ν' ἄρθει. Τοῦ τῶδωσα. Ἀρχισε μὲ ὀρεξη, ποῦ νόμιζες ὅτι μπορεῖ νὰ φάγῃ ἓνα καρβέλι καὶ δὲν ἔφαγε παρὰ μισή φέτα.

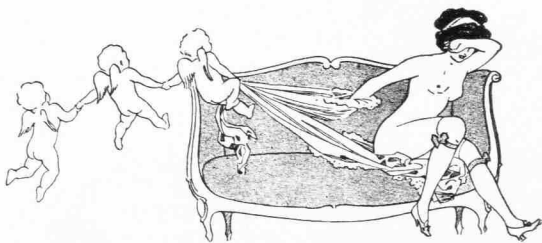
Τὴν νύκτα μ' ἐξύπνησαν οὐρλιάσματα σπαρακτικά, σὰν φωνές ἀδικοσκοτωμένου ποῦ ἔρχονται ἀπὸ τὸν κάτω κόσμος. Ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Ἦτον ἐκεῖνος, μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ καὶ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Μὰ ἡ φωνὴ σὰν νάβγαινε ἀπ' ἄλλου. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τοῦπαιρνε τὸ κορμί καὶ τοῦ χάριζε ἀέρινο σχῆμα, τόσο ποῦ δὲν ἔμοιαζε πλέον μὲ πλάσμα τῆς γῆς.

Ἡ κλειστὴ πόρτα ἦταν ὀρθάνοιχτη τώρα, καὶ στὰ πέτρινα σκαλιά ξεχώρισα μιὰ γυναῖκα μὲ τὸ πουνκάμισο, καθιστὴ, μὲ τοὺς ἀγκῶνας στὰ γόνατα καὶ τὸ πρόσωπο μέσ' ἔς τις παλάμες. Κατέβηκα γλήγορα, γιατί σὰν ἔπαψε ὁ Μῶψ νὰ οὐρλιάζει, ἄκουσα θρήνους μέσα στὸ σπίτι.

Ὅταν πλησίαζα στὴν πόρτα, μιὰ γειτόνισσα, κρατῶντας ἓνα σπαρματσέτο, πρόλαβε καὶ μπῆκε μουρμουρίζοντας :

— Γιὰ συλλογίσουν νὰ μὴν ἔχει οὔτε φῶς! ἀγκαλὰ — τί λέω — δὲν εἶχε οὔτε ψωμί ὁ ἄμιρος!

ΣΠ. ΜΕΛΑΣ

Οἱ μικροὶ σκανδαλοποιοὶ